

**KRAJSKÁ HYGIENICKÁ STANICE
JIHOMORAVSKÉHO KRAJE SE SÍDLEM V BRNĚ
JEŘÁBKOVA 4, 602 00 BRNO**

Číslo jednací: KHSJM 32152/2021/BM/PRAV
Spisová značka: S-KHSJM 30438/2021

Vyřizuje: Mgr. Tereza Růžičková
Telefon: 541 126 429
E-mail: tereza.ruzickova@khsbrno.cz

Datovou zprávou

V Brně dne 1. června 2021

Odpověď na žádost o poskytnutí informace podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů

Dne 25.05.2021 byla Krajské hygienické stanici Jihomoravského kraje se sídlem v Brně (dále jen „KHS JmK“) jako povinné osobě ve smyslu § 2 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 106/1999 Sb.“), doručena Vaše žádost o informaci dle zákona č. 106/1999 Sb., zaevidována pod č. j. KHSJM 30438/2021/BM/PRAV (dále jen „žádost“), kterou formulujete takto:

- 1. Je zaměstnavatel povinen vyslat svého zaměstnance na lékařskou prohlídku dle § 94 odst. 2 zákona č. 262/2006 Sb., zákoníku práce, nezasahuje-li pracovní doba rozvržená zaměstnavatelem do noční doby a je zjištěno až zpětně, že jde o zaměstnance pracujícího v noci, neboť tento pracuje např. v rámci dohodnutých přesčasů v noční době nejméně 3 hodiny v průměru jednou týdně?*
- 2. Je zaměstnavatel povinen podat návrh na zařazení práce do kategorie III ve smyslu § 37 odst. 2 zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví, nezasahuje-li pracovní doba rozvržená zaměstnavatelem do noční doby a zaměstnanec by konal práci po dobu delší než 4 hodiny za směnu pouze v noční době v rámci dohodnutých přesčasů?*

K uvedené žádosti KHS JmK podle § 14 odst. 5 písm. d) zákona č. 106/1999 Sb. sděluje následující:

Ad 1.

Problematiku noční práce upravuje zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů v § 94, a sice:

(1) Délka směny zaměstnance pracujícího v noci nesmí překročit 8 hodin v rámci 24 hodin po sobě jdoucích; není-li to z provozních důvodů možné, je zaměstnavatel povinen rozvrhnout stanovenou týdenní pracovní dobu tak, aby průměrná délka směny nepřekročila 8 hodin v období nejdéle 26 týdnů po sobě jdoucích, přičemž při výpočtu průměrné délky směny zaměstnance pracujícího v noci se vychází z pětidenního pracovního týdne.

(2) Zaměstnavatel je povinen zajistit, aby zaměstnanec pracující v noci byl vyšetřen poskytovatelem pracovnílékařských služeb v případech a za podmínek stanovených pro pracovnílékařské služby [zákonem o specifických zdravotních službách](#). Úhrada poskytnutých zdravotních služeb nesmí být na zaměstnanci požadována.

(3) Zaměstnavatel je povinen zajišťovat pro zaměstnance pracující v noci přiměřené sociální zajištění, zejména možnost občerstvení.

(4) *Pracoviště, na kterém se pracuje v noci, je zaměstnavatel povinen vybavit prostředky pro poskytnutí první pomoci, včetně zajištění prostředků umožňujících přivolat rychlou lékařskou pomoc.*

Pracovnílékařské služby a povinnosti zaměstnavatele v souvislosti s výkonem prací na jeho pracovištích jsou upraveny v § 53 a násl. zákona č. 373/2011 Sb., o specifických zdravotních službách, ve znění pozdějších předpisů.

Ad 2.

Kategorizaci prací dle míry výskytu rizikových faktorů upravuje § 37 zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, takto:

(1) *Podle míry výskytu faktorů, které mohou ovlivnit zdraví zaměstnanců, a jejich rizikosti pro zdraví se práce zařazují do čtyř kategorií. Kritéria, faktory a limity pro zařazení prací do kategorií stanoví prováděcí právní předpis; hodnocení rizika a minimální ochranná opatření stanoví zvláštní právní předpis.^{33b)} Do kategorie se nezařazují práce prováděné na pracovištích staveb prozatímně užívaných ke zkušebnímu provozu, který nepřekročí jeden rok.*

(2) *O zařazení prací do třetí nebo čtvrté kategorie rozhoduje příslušný orgán ochrany veřejného zdraví, pokud zvláštní právní předpis^{33a)} nestanoví jinak. Žádost předkládá osoba, která zaměstnává fyzické osoby v pracovníprávních nebo obdobných pracovních vztazích (dále jen "zaměstnavatel"), a to do 30 kalendářních dnů ode dne zahájení výkonu prací. Práce do druhé kategorie zařazuje zaměstnavatel, pokud zvláštní právní předpis nestanoví jinak,^{33a)} a to do 30 kalendářních dnů ode dne zahájení jejich výkonu, změny podmínek odůvodňující zařazení práce do druhé kategorie, nebo do 10 dnů ode dne vykonatelnosti rozhodnutí orgánu ochrany veřejného zdraví vydaného podle odstavce 5. Ostatní práce na pracovištích zaměstnavatele, které nebyly takto zařazeny, se považují za práce kategorie první.*

(3) *Zaměstnavatel v žádosti o zařazení práce do kategorie uvede*

a) *označení práce,*

b) *název a umístění pracoviště, kde je daná práce vykonávána,*

c) *výsledky hodnocení expozice fyzických osob vykonávajících danou práci jednotlivým rozhodujícím faktorům pracovních podmínek v charakteristické směně včetně doby trvání této expozice,*

d) *délku směny; u vícesměnného provozu režim střídání směn,*

e) *návrh kategorie, do které má být práce zařazena,*

f) *počet zaměstnanců vykonávajících danou práci, z toho počet žen,*

g) *opatření přijatá k ochraně zdraví zaměstnanců vykonávajících danou práci,*

a připojí k žádosti protokoly o měření nebo vyšetření faktorů pracovních podmínek podle [§ 38 odst. 1](#) nebo protokol o odborném hodnocení podle [§ 38 odst. 2](#), pokud bylo toto hodnocení provedeno.

(4) *Zaměstnavatel je povinen neprodleně oznámit příslušnému orgánu ochrany veřejného zdraví práci, které zařadil do druhé kategorie, a předložit údaje uvedené v odstavci 3 písm. a) až d), f) a g) a dále protokoly o měření nebo vyšetření rizikových faktorů pracovních podmínek provedeném podle [§ 38 odst. 1](#) nebo protokol o odborném hodnocení podle [§ 38 odst. 2](#), pokud bylo toto hodnocení provedeno.*

(5) *V případě změny podmínek výkonu práce, která má vliv na její zařazení do kategorie druhé rizikové ([§ 39](#)), třetí nebo čtvrté, je zaměstnavatel povinen bezodkladně předložit příslušnému orgánu ochrany veřejného zdraví žádost, která má náležitosti uvedené v odstavci 3. O zařazení rizikové práce do jiné rizikové kategorie nebo vyřazení práce z rizikových prací provede příslušný orgán ochrany veřejného zdraví nové řízení, v němž vydá nové rozhodnutí.*

(6) *Příslušný orgán ochrany veřejného zdraví může z moci úřední rozhodnout o zařazení práce první nebo druhé kategorie do kategorie rizikových prací ([§ 39](#)).*

Podmínky pro zařazování prací do kategorií stanoví vyhláška Ministerstva zdravotnictví č. 432/2003 Sb., kterou se stanoví podmínky pro zařazování prací do kategorií, limitní hodnoty ukazatelů biologických expozičních testů, podmínky odběru biologického materiálu pro provádění biologických expozičních testů a náležitosti hlášení prací s azbestem a biologickými činiteli, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vyhláška č. 432/2003 Sb.“). Kritéria kategorizace prací pak stanoví podrobně

Příloha č. 1 k vyhlášce č. 432/2003 Sb. (dále jen „Příloha k vyhlášce“). Problematika noční práce se zdravotním faktorem psychická zátěž je pak upravena v části 10. PSYCHICKÁ ZÁTĚŽ této Přílohy k vyhlášce.

K uvedenému KHS Jmk sděluje, že práce vykonávaná po dobu delší než 4 hodiny za směnu pouze v noční době je považována za práci v kategorii III., se zdravotním faktorem psychická zátěž, přičemž nezáleží na tom, zda se jedná o "rozvrženou pracovní dobu" nebo "pracovní dobu dohodnutou a přesčasovou".

KHS Jmk závěrem považuje za nutné poznamenat, že zákon č. 106/1999 Sb. v § 3 odst. 3 stanoví, že: *„informací se pro účely tohoto zákona rozumí jakýkoliv obsah nebo jeho část v jakékoliv podobě, zaznamenaný na jakémkoliv nosiči, zejména obsah písemného záznamu na listině, záznamu uloženého v elektronické podobě nebo záznamu zvukového, obrazového nebo audiovizuálního“*, tedy informace fakticky existující. Dle § 2 odst. 4 zákona č. 106/1999 Sb. se povinnost poskytovat informace netýká dotazů na názory, budoucí rozhodnutí a vytváření nových informací. Oproti obecnému pojetí vnímání pojmu informace je tedy zákonné pojetí užší, neboť se vztahuje pouze na takovou informaci, která skutečně existuje, je zaznamenána a je v dispozici povinného subjektu. Informací tak ve smyslu výše uvedeného nemůže být výklad konkrétního ustanovení zákona.

Mgr. Bc. Petra Kubišová v. r.
vedoucí oddělení
právního

Za správnost vyhotovení: Martina Válková

Rozdělovník

Adresát –

KHS JmK – spis